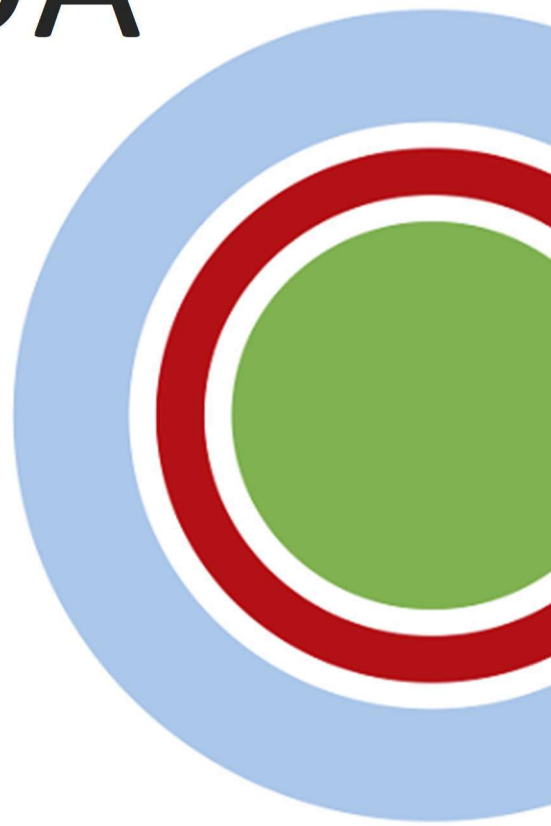

SAVIESA ARRELADA

ESCOLA INFANTIL MUNICIPALNINOS DE CASTALLA
NINOS GESTIÓ EDUCATIVA COOP.
VALENCIANA

Dades del centre

Denominació: Escola Infantil Municipal Ninos Castalla

Codi de Centre: 03018994

Etapas: Infantil 1r Cicle

Localitat: Castalla

Província: Alacant

Nre. Unitats: 6

Descripció de l'experiència:

L'experiència sorgeix amb la il·lusió de **recuperar i compartir els sabers tradicionals de les dones rurals del nostre poble**, connectant-les amb les criatures de l'escola infantil municipal de primer cicle Ninos. La proximitat amb la comunitat de Castalla ens ofereix l'oportunitat de crear trobades significatives, on **els infants aprenen de manera vivencial** el valor dels sabers manuals, la natura i la vida comunitària.

Durant els tallers, aquestes dones ens han ensenyat a plantar, cosir, treballar l'espart, fer pa, elaborar saquets aromàtics i cosmètica natural, i a transmetre tècniques tradicionals de manera sostenible. Però, sobretot, **han compartit les seues experiències de vida**, plenes d'esforç, solidaritat i saviesa, convertint-se en **referents per a les criatures i per a tota la comunitat educativa**.

El projecte **posa en valor la saviesa de les dones rurals**, fomenta la connexió entre generacions i ofereix a les criatures models diversos de rol i identitat. Com a mostra d'agraïment, s'ha creat un llibre de poemes inspirat en tot el que ens han ensenyat, simbolitzant el respecte i l'admiració que sentim per elles.

Es tracta d'un **projecte d'aprenentatge-servei intergeneracional** que es basa en la idea que els infants aprenen millor quan hi ha connexió, afecte i sentit en el que fan. Es tracta d'una experiència dirigida al primer cicle d'educació infantil, tot i que es podria extrapolar al segon cicle. Les criatures aprenen **observant i compartint** moments amb les dones rurals, tal com explica la teoria de l'aprenentatge social de Bandura. També es reforça **l'aprenentatge significatiu** de David Ausubel, ja que els infants relacionen els nous coneixements amb experiències viscudes, **creant lligams afectius** amb les persones que els transmeten els sabers tradicionals.

A més, la interacció amb dones rurals contribueix al **desenvolupament socioemocional** dels infants, potenciant empatia, reconeixement d'emocions i autoconeixement, tal com apunta Daniel Goleman. Posant les experiències femenines al centre, **es reconeix el paper de les dones en la cultura i en la vida comunitària**, oferint models diversos de rol i identitat per a les criatures.

Objectius de l'experiència:

- Preservar la cultura i la tradició vinculada a les dones rurals.
- Afavorir les relacions entre les criatures i les dones majors, creant un espai on comparteixen emocions, records i aprenentatges.
- Fomentar l'aprenentatge significatiu i vivencial a través del contacte amb la saviesa popular.
- Desenvolupar la creativitat i l'expressió artística com a mitjà per transmetre valors i coneixements.
- Posar en valor el saber femení i rural com a part fonamental del patrimoni cultural.
- Promoure la igualtat de gènere a través de la visibilització de dones com a agents de transmissió cultural i comunitària.
- Afavorir la participació activa de les dones en els processos educatius i en la vida comunitària.
- Apropar les criatures a una educació sostenible, basada en l'ús responsable de recursos naturals i en tècniques tradicionals.

Cronologia de l'experiència:

1. Experiència inicial: Coneixent-nos. Primera trobada entre les criatures i les dones rurals per establir vincles. Les dones es presenten i expliquen les seues històries, oficis i vivències.

2. Tallers de sabers rurals: Organització de sessions pràctiques on les dones ensenyen a plantar, treballar l'espart, fer conserva i encurtits, fer pa, cosir, elaborar saquets aromàtics o cosmètica natural. Aquestes activitats es realitzen a l'escola o al pati, en un entorn d'aprenentatge vivencial i sostenible.

3. Mostra final: Compartim amb les famílies i la comunitat educativa allò que han après i creat. És un espai d'agraïment i reconeixement a les dones rurals per la seua generositat i saviesa.

4. Creació del llibre de poemes "Veus petites per a dones grans": Com a tancament del projecte, elaborem un llibre de poemes col·lectiu. A través del llenguatge poètic expresseu el que hem sentit, après i estimat de les dones rurals, convertint les seues vivències en art i memòria.

Recursos necessaris:

- **Espais físics:**
 - Aules i espais exteriors de l'escola infantil Ninos.
- **Materials:**
 - Fulls de registre d'avaluació.
 - Espart i agulla.
 - Plantes i llavors.
 - Ingredients per a fer el pa.
 - Oli i essències.
 - Ingredients per a la conserva i encurtits i els pots.
- **Humans**
 - Coordinadora i persones educadores de l'escola infantil Ninos de Castalla.
 - Dones rurals (amb les respectives autoritzacions per a l'ús d'imatge signades).
 - Criatures de l'Escola Infantil Municipal Ninos de Castalla (amb les respectives autoritzacions per a l'ús d'imatge signades pels seus tutors legals).

Avaluació

L'avaluació és un procés clau per valorar l'impacte del projecte i determinar si s'han aconseguit els objectius de transmetre coneixements tradicionals i crear vincles intergeneracionals de manera efectiva. L'avaluació es realitzarà a través d'un registre (**Annex 1**) per tal de fer un seguiment de la participació i implicació de cada infant en les activitats del projecte. A més, mitjançant les gravacions realitzades durant les sessions, documentarem l'evolució del projecte.

Etiquetes temàtiques :

- Aprenentatge-servei.	- Patrimoni rural.
- Intergeneracionalitat.	- Aprenentatge significatiu.
- Sabers tradicionals.	- Sostenibilitat.
- Educació emocional.	- Expressió artística.
- Igualtat de gènere.	- Participació comunitària.
- Comunitat educativa.	- Innovació educativa.

Enllaç al video

Justificació

- **Acció basada en l'evidència**

L'experiència es fonamenta en teories educatives contrastades, com l'aprenentatge social de Bandura, l'aprenentatge significatiu d'Ausubel i l'educació emocional de Goleman. Aquestes bases teòriques sostenen la idea que la interacció directa, el vincle afectiu i la vivència compartida, generen aprenentatges profunds i verificables.

- **Objectiu definit i integració curricular**

El projecte naix d'una necessitat identificada: preservar els sabers de les dones rurals i fer-los arribar a les criatures. Els objectius s'alineen amb el currículum d'educació infantil, afavorint el desenvolupament sensorial, emocional, lingüístic, social i cultural mitjançant activitats planificades i coherents amb les competències educatives.

- **Innovació educativa**

És una proposta innovadora perquè recupera sabers tradicionals i els integra en una metodologia actual basada en la vivència i l'expressió creativa. A més, utilitza enregistraments audiovisuals i altres eines digitals autoritzades per documentar el procés, reforçar la comunicació amb les famílies i ampliar l'impacte pedagògic.

- **Transferibilitat i bona documentació**

L'experiència està descrita de manera clara i estructurada (objectius, activitats, recursos, avaluació). Aquesta organització facilita que altres centres —urbans o rurals— puguin adaptar el projecte a la seua realitat, mantenint l'essència de l'aprenentatge-servei i la connexió intergeneracional.

- **Eficàcia i eficiència**

Els objectius plantejats es compleixen: les criatures aprenen sabers tradicionals, es creen vincles afectius i s'enfortix la identitat cultural. A més, els recursos utilitzats són senzills i accessibles, la qual cosa permet assolir un gran impacte educatiu amb una inversió mínima.

- **Àmplia participació i interdisciplinarietat**

El projecte involucra educadores, dones rurals, famílies, infants i la comunitat local. Les activitats combinen llenguatge, expressió artística, ciències naturals, tradició popular i educació emocional, promovent un treball transversal i col·laboratiu.

- **Difusió prevista**

La mostra final i la creació del llibre de poemes "Veus petites per a dones grans" actuen com a eines de difusió dins i fora del centre. A més, les gravacions i documentacions permeten compartir el projecte en trobades educatives, xarxes del centre o iniciatives municipals.

- **Sostenibilitat del projecte**

Els recursos necessaris són de fàcil accés i el vincle amb la comunitat rural assegura la continuïtat del projecte. Les activitats es poden repetir anualment i adaptar-se a noves generacions, mantenint viu el patrimoni cultural de Castalla.

- **Vinculació amb l'avaluació de l'alumnat**

L'avaluació es realitza mitjançant fulls de registre, observació directa i gravacions que mostren l'evolució de cada infant. Aquest sistema permet un seguiment rigorós, variat i continu, coherent amb les orientacions d'avaluació en educació infantil.

- **Inclusió, diversitat i igualtat de gènere**

El projecte posa en valor el paper de les dones rurals, trencant estereotips i oferint referents femenins diversos. Les activitats són adaptables a totes les criatures, respectant ritmes i necessitats individuals, i fomenten una educació igualitària, respectuosa i inclusiva.

Imatges

15 d'octubre del 2025: Visita de Lorena, la mare d'Eric, que ens va ensenyar a fer protector labial.

16 d'octubre del 2025: Visita de Evangelina, la iaia de Claudia, que ens va ensenyar a fer pa amb suc de taronja.

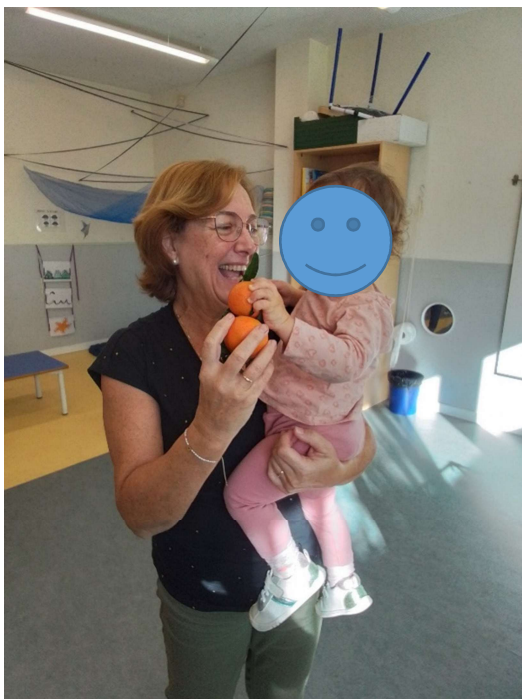
13 d'octubre del 2025: Visita de Marisol, la iaia de Joan, ens va teixir uns barrets i ens va ensenyar les herbes aromàtiques de la zona de Castalla.

14 d'octubre del 2025: Visita de
Natalia, la mare de Luna, ens
va fer uns pots de conserva i
ens els vam poder emportar a
casa.

17 d'octubre del 2025: Visita de Ruth, la mare de Llum, vam plantar amb ella fabes i vam jugar amb la terra, dies després ens va acompanyar al nostre hort a trasplantar les fabes ja grans.

16 d'octubre del 2025: Visita d'Isabel, la iaia de Claudia, ens va contar anècdotes de quan anava als camps de mandarines quan era més jove, i ens va portar unes quantes per a tastar-les. Ens va contar que les seues filles encara hi anaven.

20 d'octubre del 2025: Visita de Cande, la iaia de Bruno, junts vam fer encurtits i ens va contar moltes històries de quan sa mare li va ensenyar a fer-los de xicoteta.

13 d'octubre del 2025: Visita de Tónica, la besiaia de Marta, que va vindre amb la mare de Marta, ens va ensenyar com treballava l'espart, ens va dir que era un treball molt laboriós i que li feia molta llàstima lo poc que es valorava. Ens va regalar unes cistelles per al nostre company d'aula, Tinet.

21 d'octubre del 2025: Visita de Salu i Laura, són la iaia i la mare de Martina, dos dones emprenedores que tenen una tenda de plantes, ens van portar unes quantes per a trasplantar en el nostre pati i ens van donar consells per a cuidar-les.

23 d'octubre del 2025: Van vindre Miriam, Carmen i Maria José, són la mare, la iaia i la besiaia de Carla, ens van explicar quant que els agrada fer a les quatre generacions pa, i amb elles vam pastar i ens van portar pa per a que els companys i les companyes de Carla el tastaren, inclosa Tina.

ANNEXOS

Annex 1 : Plantilla registre del seguiment

[illegible]

Annex 2 : Document protecció de dades

PROTECCIÓN DE DADES

Jo,

_____ amb

DNI/NIE _____, autoritzo expressament a l'**Escola Infantil Municipal Ninos** a capturar, conservar i utilitzar la meva imatge per a la participació en el projecte "**Saviesa arrelada**" presentat a "**TOTedu**" i per a la seva promoció.

- ☐ SI, done el meu consentiment per a l'ús de la meva imatge.
- ☐ NO, done el meu consentiment.

Signatura i data

(Model emplenat per les famílies participants)